

ОТЧЕТ ЗА РАБОТАТА НА РЕСОР

„КВАЛИФИКАЦИЯ, ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ЕЦИХ“ за периода 10.2025-03.2026г.

Ресорен зам.председател арх. Николай Баровски

Уважаеми колеги,

Бих желал да Ви представя на кратко отчет за работата на ресор „КВАЛИФИКАЦИЯ, ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ЕЦИХ“ за изминалия период от месец октомври 2025 до месец март 2026 година.

След избора на нов Управителен съвет на КАБ през месец май 2025 година, през лятото на 2025 година беше гласувана структура на ресори и отговорници. Следвайки логиката на разпределение на дейностите от предишните мандати в КАБ, настоящият ресор беше наименован „КВАЛИФИКАЦИЯ, ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ЕЦИХ“. Сферите на дейност обхващат Квалификация – продължаващо обучение, обучения за ОПП, Контакти с ВУЗ, ДИГИТАЛИЗАЦИЯ – инициативи в помощ на дигитализацията на гилдията и ЕЦИХ (Европейски Цифров Иновационен Хъб) на който КАБ е член и участва в реализирането на европейски проект.

През есента на 2025 година бяха гласувани първата група членове на комисията към ресора, която включва освен членове на УС на КАБ, така и членове от различни регионални колегии – РК София-град, РК София област, РК Варна, РК Бургас, РК Хасково, РК Пазарджик.

Предвид на това, че голяма част от членовете на комисията са от София и в същото време са и членове на аналогичната ресорна комисия КВалификация и дигитализация към РК София-град, с оглед адекватно съвместяване на дейността и пестене на ресурси заседанията се провеждаха съвместно. За периода има проведени четири заседания в хибридна форма-присъствено и онлайн.

На първото заседание през месец 10.2025г, беше направен анализ на съществуващите дейности и документи към ресора, наследени от предишния мандат, като беше направена пълна приемственост и бяха възстановени и теми от мандат 2016-2020, които бяха с позабавено развитие.

Беше приета нова подробна структура на дейностите:

I. ОБУЧЕНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ

1. Представители на КАБ в дипломните комисии – актуализация на критериите, начин на ангажиране на колегите и др.
2. Студентски стажове – представяне на анкетата от Кариерните дни в УАСГ, предложение за нов панел в сайта на КАБ

3. Предложения за бъдещи контакти и теми с университетите, подготвящи архитекти – съвместни обучения и организация, провеждане на стаж и т.н.
4. Организация на допълващото обучение на стажантите с ОПП – принципи, структура, теми.
5. Организация на Продължаващото обучение на членовете на КАБ – начин на организация, теми, насоки на развитие.
6. Предложения за организиране на конкретни обучения.
7. Обсъждане на принципи и структура на бъдещия ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЯ НА КАБ.

II. ДИГИТАЛИЗАЦИЯ, СТАНДАРТИ И ПОМАГАЛА

1. Взаимоотношения с БИС. Представителство в ТК101-обща информация. Актуализация на пакет стандарти за колегията.
2. Актуализация (нова версия) на „синята книжка” „Графични стандарти на КАБ”. Обща информация. Възлагане на дейността.
3. Актуализация на програми и темплейти за колегията. Обща информация. Предложения за обновяване.
4. Предложения за нови инструменти и програми в помощ на колегията.
5. Разработка на AI на КАБ – възможно поле на действие, технологична и финансова рамка.

III . ЕЦИХ

Предвид на това, че през 2025 година за ресора на практика не беше предвиден абсолютно никакъв бюджет и предвид очакваният още тогава финансов дефицит, работата на комисията се ограничи основно в дейности, които не изискват сериозен финансов ресурс и изготвяне на план-програма за дейността на ресора през мандата. **Изразходените средства за ресора през 2025 година са 0,00 лв.**

Кратък отчет за извършените дейности по горните точки:

I. ОБУЧЕНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ

1. Представители на КАБ в дипломните комисии

КАБ редовно участва в дипломните комисии към УАСГ, като тази дейност бе продължена успешно и в началото на 2026 година. Над 10 представители на комисията, част от които членове на УС на КАБ участваха в процеса, като представиха отчети, на база на които беше изготвен общ доклад, предоставен на УАСГ по изискване на междинна акредитационна процедура към RIBA. Споразумения за участие на КАБ в дипломните комисии има и с други ВУЗ – ВСУ Любен Каравелов, ВСУ Черноризец Храбър (РК Варна). С УАСГ е договорено наше участие и при текущите курсови проекти, но към момента не разполагаме с достатъчно ресурс (предимно финансов) за толкова обхватна дейност.

2. Студентски стажове

КАБ все участие (с активната роля на РК София-област) в Дните на кариерата в УАСГ със свой щанд, където беше проведена анкета сред студентите и беше направена широка разяснителна кампания за камарата. Като основен момент от резултатите от анкетата беше отбелязана липсата на достатъчно информация и малкото възможности за контакт между студентите и бизнеса за търсене на стажове по професията. В тази връзка Комисия Квалификация предлага разработването на специален панел за

стажове към сайта на КАБ с оглед улесняване на контакта между архитекти, търсещи стажанти и студенти, търсещи стажове.

3. **Контакти и теми с университетите, подготвящи архитекти**
КАБ има регулярно институционално представителство в контактите с Университетите, което продължи и през изминалия период. Освен тематичните контакти, ресорния заместник председател взе участие в регулярната акредитационна комисия за УАСГ. Предстоят засилени контакти и с останалите ВУЗ. Обмисля се и възможността за развитие на студентски панел към Българските архитектурни награди, който да стимулира допълнително съвместната дейност.

4. **Организация на допълващото обучение на стажантите с ОПП**
По тази тема нямаше почти нищо придвижено през предишния мандат. Комисия квалификация прие като предварителна рамка изготвена от арх. В Василев структура на обученията, която ще бъде допълнена и предложена за приемане от УС на КАБ, след което ще се планират съответните дейности. Целта на тези обучения е да допълнят знанията от структурирания стаж, който служи за признаване на Пълна проектантска правоспособност и заедно с него да бъдат основата за получаване на квалификация.

5. **Организация на Продължаващото обучение на членовете на КАБ**

Тази дейност през миналия мандат е била епизодична, без съществено надграждане в принципите на организация. За изминалия период Комисията разглежда съществуващите документи, като те ще бъдат ревизирани с оглед променените обучителни практики през последните 8-10 години и ще бъде представена обновена структура и принципи, също така и нови теми.

6. **Предложения за организиране на конкретни обучения**
През изминалия период бяха договорени и остойностени няколко обучения за архитекти – 1. BIM за архитекти – разширен курс с получаване на познания за BIM – координатор и цялостно запознаване с процеса. На български език с лектори с международен опит – около 60 часа – минимум 4 места в България. 2. Здравни изисквания към архитектурната среда и проекти – с лектор архитект експерт РИОКОЗ, 3. Специфични изисквания за архитекти при планиране на сгради с вентилационни ситеми, 4. Бизнес преговори за архитекти и други. Поради изначалната липса на бюджет за дейността, началото на тези обучения се очаква през 2026г след гласуване на бюджет от ОС на КАБ.

7. **ЦЕНТЪР ЗА ОБУЧЕНИЯ НА КАБ**

Организирането на цялостната дейност по обучения, квалификация, издателство и др. на КАБ в отделно юридическо лице – собственост на КАБ беше поставено като недовършена задача на ресора от предишния мандат. Членовете на настоящата комисия също се обединяват около становището, че мащабите, сложността и покритието на тази дейност в цялата държава е на практика невъзможно да бъдат организирани от комисия към УС на КАБ, която се събира

периодично на доброволен принцип и следва да бъде осигурено чрез отделна структура – фирма обучителен център на КАБ. Самата фирма ще е директно подчинена на председателя на КАБ и ще отговаря за техническото изпълнение и организация на обученията и другите подобни дейности, като ще може да генерира и приходи от услуги за външни потребители, а комисията към УС на КАБ ще остане като помощен орган, който ще разработва стратегии. Програми, обучения и ще следи за изпълнението. Има взето решение на УС на КАБ за регистриране на такъв обучителен център, но реално още не е изпълнено решението поради неяснота с възможностите за първоначално финансиране.

II. ДИГИТАЛИЗАЦИЯ, СТАНДАРТИ И ПОМАГАЛА

1. Взаимоотношения с БИС

КАБ продължава да е член на ТК-101 към БИС, където се разглеждат на практика едни от най-важните за архитектите стандарти, включително за BIM. Подновен е договорът за достъп до пакет стандарти за членовете, като е уговорено да се актуализира и допълни списъка с нови стандарти. Обемът на пакета ще зависи от наличния бюджет.

2. Актуализация (нова версия) на „синята книжка“ „Графични стандарти на КАБ“.

По тази дейност предстои актуализиране и допълване на Графичния стандарт на КАБ – вече издаден през по-предишния мандат. Към тази дейност ще се добави и изработка на BIM наръчник за български архитекти. Проектен бюджет за дейността е даден в ПЛАН ПРОГРАМАТА на ресора.

3. Актуализация на програми и темплейти за колегията

Предвижда се актуализация и допълване на шаблоните (темплейти) на КАБ за най-известните BIM програми – REVIT, ARCAD, ALLPLAN, VECTORWORKS(за ландшафтни архитекти) – проектен бюджет е даден в План програмата

4. Предложения за нови инструменти и програми в помощ на колегията.

В тази дейност попадат различните плъгини, разработени за КАБ – тяхното допълнение и актуализация. В дейността се предвижда и малък плъгин за изчисление на строителната стойност на даден проект в помощ на архитектите. Проектен бюджет е даден в план-програмата.

5. Разработка на AI на КАБ

Като нова и актуална дейност за ресора беше предложено КАБ да изработи продукт базиран на AI (изкуствен интелект), който да помага в проверката на проектите (и 2Д и 3Д) за изискванията за обем и съдържание, Графика и основните нормативни изисквания. След няколко срещи и специалните усилия на арх. Петър Пенчев беше установен контакт с екип българи, които са разработвали подобен софтуер за Америка и там вече е приложен. След обща среща на комисията с този екип и обсъждане на евентуално задание и обхват на подобен инструмент, получихме и предварителна оферта от екипа разработчици, която макар и реалистична е малко над възможностите за самостоятелно финансиране от КАБ и

ще се търсят програми и други източници на съфинансиране. Ориентиrowъчен бюджет е представен в План-програмата.

III . ЕЦИХ (ЕВРОПЕЙСКИ ЦИФРОВ ИНОВАЦИОНЕН ХЪБ В СТРОИТЕЛСТВОТО)

През периода КАБ успешно продължи дейността си в ЕЦИХ, като до края на м.март 2026 година беше на практика последната година от първия програмен период и работата беше изключително напрегната и съгъстена. Финализираха с обучения и започна тяхното активно провеждане, започна и предоставянето на услуги към ХЪБ-а (тест на технологии преди закупуване). През периода 10.2025 -3.2026г експертите на КАБ бяха максимално ангажирани на границата на възможностите си. Бяха проведени серия обучения и услуги за архитекти, като интересът към тях тепърва започва да набира скорост и се очаква през вече стартирания втори програмен период участието на колеги архитекти да е още по-активно. Дейностите към ЕЦИХ са изцяло финансирани от Европейски проект и КАБ не харчи бюджет за тях. За обучаемите и ползвателите на услугите в рамките на европейското финансиране по програма също всичко е безплатно. Участието на наши експерти в дейността носи допълнителни ползи на КАБ като генериране на ценно ноу-хау при организирането на подобни обучения, което в следствие ще приложим в нашите обучителни програми. Вторият програмен период, в който КАБ също участва и ще бъде с акцент върху изкуствения интелект ще продължи нови три години до края на март 2029г. Неговите дейности също са изцяло финансирани от европейската програма и няма да харчат бюджетни на КАБ средства. Препоръчваме всеки един от вас да разгледа предлаганите обучения и услуги и да се възползва от това, което би му било необходимо и полезно в контекста на бъдещата дигитализация в сектора.

Детайлна ПЛАН-ПРОГРАМА с дейности и проектен бюджет на RECOP КВАЛИФИКАЦИЯ, ДИГИТАЛЗИАЦИЯ И ЕЦИХ е дадена в отделен файл.

С Уважение,

Арх. Николай Баровски

Зам.председател на КАБ

20.04.2026г.

ПЛАН ПРОГРАМА И БЮДЖЕТ ЗА РЕСОР КВАЛИФИКАЦИЯ ДИГИТАЛИЗАЦИЯ И ЕЦИХ КЪМ УС НА КАБ ЗА 2026г.

№	Дейност	Проектен бюджет €	Възможности за външно финансиране	Забележка
I. ОБУЧЕНИЕ И КВАЛИФИКАЦИЯ				
	Участие на КАБ в дипломни и курсови защиты във ВУЗ – актуализация на критериите, начин на ангажиране на колегите. Изготвяне на становища и др.			работата включва предимно граждански договори с избрани колеги представители
1.		6000	не	
	Студентски стажове – представяне на анкетата от Кариерните дни в УАСГ, предложение за нов панел в сайта на КАБа за студентски стажове	3000		дейността включва около 1000 Евро за граждански договори за изработка на критерии и структура и около 2000 Евро за нов панел на сайта на КАБ
2.			не	
	Предложения за бъдещи контакти и теми с университетите, подготвящи архивекти – съвместни обучения и организация, провеждане на стаж и т.н.	1000	не	дейността включва предимно командировъчни разходи и граждански договори
3.				
	Организация на структурата на допълващото обучение на стажантите с ОПП и продължаващото обучение на членовете с ППП на КАБ	5000	не	Дейността включва изготвяне на програми и структура на обученията, системи на провеждане и отчитане и текущ мониторинг - граждански договори
4.				
	Организиране на конкретни обучения.	75 000	Възможности за съфинансирене от: такси за участие, спонсори и реклама	Възможно е комбинирание с бюджет на РК за конкретни обучения. Проектният бюджет е раззчетен за обучения в цялата страна с частична такса за участие (около 20-30% от пропорционалната стойност за човек на лекцията).
5.				
	ОБЩО ПРОЕКТЕН БЮДЖЕТ ЗА ПЕРО ОБУЧЕНИЯ И КВАЛИФИКАЦИЯ	90 000		
II. ДИГИТАЛИЗАЦИЯ, СТАНДАРТИ И ПОМАГАЛА				

				Предложения проект за бюджет включва вноската за ТК-101 в БИС, абонамента за пакет стандарти за колегията през сайта на КАБ и дейност по актуализация на списъка със стандарти
6	Взаимоотношения с БИС. Представителство в ТК101. Актуализация на пакет стандарти за колегията. Абонамент за пакет стандарти		8000 не	
7	Актуализация (нова версия) на „синята книжка“ „Графични стандарти на КАБ“.		5000 не (евентуално РК)	Бюджетът включва актуализация и допълване на съществуващото издание на КАБ с включен малък физически тираж.
8	Изработка на български наръчник за въвеждане на СИМ/ВІМ в проектантските бюра.		10 000 не (евентуално РК)	Наръчникът ще е в полза на цялата колегия за начина на организация на проектантския роцес при изискване за СИМ, участници, роли, документи и др.
9	Актуализация на шаблони/ темплейти за колегията за основните софтуери.		8000 не	Включва актуализация на четири шаблона - за REVIT, ARCHICAD, ALLPLAN и VECTORWORKS(ландшафт)
10	Ъпдейт и допълване на функционалността на допълнителния инструмент на КАБ за автоматизация в Revit		2000 не	
11	Разработката на приложение на КАБ за първоначално бюджетиране на сгради от архитекти		3000 не	
12	Специфични дейности за ландшафтни архитекти		8000 не, евентуално спонсори	
13	Други непланирани дейности, появили се в рамките на годината		16000 не	
	ОБЩО ПРОЕКТЕН БЮДЖЕТ ЗА ПЕРО ДИГИТАЛИЗАЦИЯ СТАНДАРТИ И ПОМАГАЛА		60 000	
14	Сформиране на Център за обучение на КАБ		100000 не	Предложената рамка е еднократно финансирание за издръжка през първата година - режийни разходи и двама служители за започване и развитието на дейността до фаза самоиздръжка

<p>Деността предвижда подготовка, разработка и тестване на пилотна версия на изкуствен интелект на КАБ за проверка на съдържанието на проектите и съответствието с основни норми. Подобен модел е разработван от българи в САЩ, като КАБ разполага с оферта от същите разработчици. Приложното поле на подобен изкуствен интелект може да се разшири в най-различни посоки</p>		<p>възможност за външно и проектно съфинансиране около 30%</p>	<p>100 000</p>
<p>III. РАЗРАБОТКА НА AI (Изкуствен интелект) НА КАБ</p>			
<p>IV</p>	<p>ЕЦИХ - участие на КАБ във втория програмен период на ЕЦИХ</p>	<p>0</p>	<p>100% външно финансиране</p>

ОБЩО ПРОЕКТЕН БЮДЖЕТ ЗА РЕСОРА ЗА 2026

350 000